

ความรู้เกี่ยวกับกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงาน

ความเป็นมาของกิจกรรมการพัฒนาฝีมือแรงงาน

จากอดีตถึงปัจจุบัน รัฐบาลได้ให้ความสำคัญของงานด้านแรงงานเสมอมา เริ่มตั้งแต่การมีพระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับด้านแรงงานว่าด้วยเรื่องการบริหารจัดหางานของรัฐและ เอกชนในปี พ.ศ. 2475 ในสมัยที่ยังเป็นหน่วยงานสังกัดกระทรวงมหาดไทย รัฐบาลสมัย ต่อ ๆ มาได้พยายามปรับปรุง เปลี่ยนแปลงพระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับ ด้านแรงงาน ให้ทันยุคทันสมัยอยู่เสมอมา กล่าวคือ มีการโอนแผนกจัดหางาน ไปสังกัด กรมพาณิชย์ กระทรวงเศรษฐกิจ ด้วยเหตุผลว่า เป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้าน เศรษฐกิจ จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2484 เป็นยุคที่รัฐบาลให้ความสำคัญในเรื่องการสงเคราะห์ ประชาชนให้มี อาชีพ เพื่อความเป็นอยู่ที่ดี จึงโอนงานมาสังกัดกรมประชาสงเคราะห์ กระทรวงมหาดไทย

พ.ศ. 2496-2505 มีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงหน่วยงานเพื่อดำเนินการด้านแรงงานเรื่อยมาและเริ่มให้ความสำคัญด้านการฝึกอาชีพ โดยระยะแรกเป็นแผนกอาชีพศึกษา จนกระทั่งเป็น ศูนย์ฝึกอาชีพ สังกัดกองแรงงาน และสังกัดส่วนแรงงานในที่สุด แต่ยังคงอยู่กับกรมประชาสงเคราะห์ กระทรวงมหาดไทย

พ.ศ. 2508 มีการยกฐานะส่วนแรงงานขึ้นเป็นกรมแรงงาน สังกัดกระทรวงมหาดไทย ประกอบด้วยภารกิจหลักทางด้านการจัดหางาน การคุ้มครองแรงงานและแรงงานสัมพันธ์ รวมทั้งการฝึกอาชีพ ในช่วง พ.ศ. 2511 มีการจัดตั้งสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานแห่งชาติขึ้นโดยให้ปฏิบัติควบคู่ไปกับกองพัฒนาอาชีพ จนกระทั่ง พ.ศ. 2516 ได้มีพระราชกฤษฎีกา เปลี่ยนกองพัฒนาอาชีพเป็นสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน (ตัดคำว่า “แห่งชาติ” ออก)

ระหว่าง พ.ศ. 2517-2534 ได้มีการขยายการจัดตั้งสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานขึ้นในภูมิภาคอีก 8 แห่งคือ ที่จังหวัดราชบุรี ชลบุรี ลำปาง ขอนแก่น สงขลา นครสวรรค์ อุบลราชธานี และสุราษฎร์ธานี และยังได้มี การจัดตั้งศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดขึ้นด้วยอีก 2 แห่ง คือ ที่จังหวัดปัตตานี และชัยภูมิ เพื่อขยายบริการการฝึกอาชีพให้เข้าถึงประชาชนในระดับพื้นที่มากขึ้น

พ.ศ. 2535 คณะรัฐมนตรีมีมติยุบส่วนราชการ กรมแรงงาน พร้อมกับมีการจัดตั้งกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน และกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานขึ้น สังกัดกระทรวงมหาดไทย

พ.ศ. 2536 รัฐบาลได้จัดตั้งกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมขึ้น โดยโอนกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงมหาดไทยไปสังกัดกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม และในเวลาเดียวกันได้มีการจัดตั้งกรมการจัดหางานขึ้น จึงได้โอนงานในสังกัดกรมพัฒนาฝีมือแรงงานที่เกี่ยวกับการจัดหางานทั้งในและต่างประเทศ งานควบคุมคนงานที่เป็นต่างด้าวไปสังกัดกรมการจัดหางาน

พ.ศ. 2545 รัฐบาลได้มีการปฏิรูประบบบริหารราชการใหม่ โดยปรับโครงสร้างกระทรวง ทบวง กรม ทั้งหมดตามบทบาท ภารกิจ ซึ่งทำให้มีกระทรวงเพิ่มขึ้น กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมถูกแยกออกเป็น 2 กระทรวง คือ กระทรวงแรงงาน และ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยที่กรมพัฒนา ฝีมือแรงงานสังกัดกระทรวงแรงงาน และรับผิดชอบภารกิจเฉพาะด้านพัฒนาฝีมือแรงงานของประเทศ เช่นเดิม

ปัจจุบันกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ประกอบด้วย 6 หน่วยงานหลักตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการ และอีกหลายหน่วยงานภายใน เพื่อให้สามารถรองรับภารกิจทำให้บริการงานได้ครอบคลุมทั้งในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาคทุกจังหวัดทั่วประเทศ ซึ่งจะส่งผลทำให้ประชาชนมีชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้นจากการมีทักษะฝีมือ มีงานทำ และมีรายได้เหมาะสม

งานพัฒนาฝีมือแรงงาน นับได้ว่าเป็นภารกิจสำคัญในการพัฒนากำลังคนของประเทศ ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 และตามนโยบายของรัฐบาลในปัจจุบัน โดยมีภารกิจที่สำคัญ 2 ประการ คือ

ประการแรก พัฒนาฝีมือให้แก่ประชาชนผู้ด้อยโอกาสและมีฐานะยากจนโดยเฉพาะกลุ่มแรงงานภาคเกษตรกรรม โดยเพิ่มทักษะฝีมือให้มีงานทำในฐานะลูกจ้างหรือผู้ประกอบการอาชีพส่วนตัวให้มีรายได้เสริมนอกเหนือจากการทำงานนอกภาคเกษตร และพัฒนาฝีมือแรงงานให้แก่เยาวชนนอกระบบโรงเรียน

ประการที่สอง พัฒนาและยกระดับทักษะฝีมือแรงงานให้กับผู้ที่อยู่ในตลาดแรงงาน และผู้ที่กำลังเข้าสู่ตลาดแรงงานให้ทันกับเทคโนโลยีใหม่ ๆ ระดับสูงเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

กรมพัฒนาฝีมือแรงงานประกอบด้วย หน่วยงานต่าง ๆ ดังนี้ (กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน, 2547, น. 24-37)

1. สำนักงานเลขาธิการกรม
2. กองแผนงานและสารสนเทศ
3. กองส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพแรงงานและผู้ประกอบการ

4. สำนักพัฒนามาตรฐานและทดสอบฝีมือแรงงาน
5. สำนักพัฒนาผู้ฝึกและเทคโนโลยีการฝึก
6. สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค 12 สถาบันฯ ได้แก่ ราชบุรี ชลบุรี นครสวรรค์ ลำปาง ขอนแก่น สงขลา อุบลราชธานี สุราษฎร์ธานี นครราชสีมา พิษณุโลก สุพรรณบุรี สมุทรปราการ

7. ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด 70 ศูนย์ ได้แก่ กรุงเทพมหานคร นนทบุรี ปทุมธานี นครปฐม สมุทรสงคราม สมุทรสาคร เพชรบุรี กาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สระบุรี อ่างทอง ลพบุรี สิงห์บุรี พระนครศรีอยุธยา อยุธยา ระยอง ฉะเชิงเทรา จันทบุรี ปราจีนบุรี ตราด สระแก้ว สมุทรสงคราม สมุทรสาคร นครปฐม เพชรบุรี กาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สุรินทร์ ชัยภูมิ บุรีรัมย์ มหาสารคาม นครนายก อุตรดิตถ์ เลย หนองคาย กาฬสินธุ์ สกลนคร หนองบัวลำภู ยโสธร นครพนม ศรีสะเกษ ร้อยเอ็ด มุกดาหาร อำนาจเจริญ กำแพงเพชร อุทัยธานี พิจิตร ชัยนาท ตาก อุตรดิตถ์ เพชรบูรณ์ สุโขทัยแพร่ น่าน พะเยา เชียงราย ลำพูน เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ชุมพร นครศรีธรรมราช พังงา กระบี่ ภูเก็ต ระนอง ปัตตานี นราธิวาส ยะลา สตูล พัทลุง ตรัง

8. สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานนานาชาติ 2 แห่ง คือ สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานนานาชาติเชียงใหม่ สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานนานาชาติสงขลา

กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน มีภารกิจหลักที่จะต้องดำเนินงาน ประสานงาน ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน 3 ด้าน (กระทรวงแรงงาน, 2549, น. 55-58) ได้แก่

1. มาตรฐานฝีมือแรงงาน
2. การพัฒนาฝีมือแรงงาน
3. การประสานและส่งเสริมหน่วยงานภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชน

มาตรฐานฝีมือแรงงาน

การประเมินหรือวัดขีดความสามารถในด้านทักษะฝีมือ (Skills) ศักยภาพ (Potential) และสมรรถนะในการทำงาน (Competency) ของประชาชนชนทั่วไปและแรงงานฝีมือเพื่อพัฒนาฝีมือให้ได้มาตรฐานเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพ (Efficiency) เพิ่มผลผลิต (Productivity) และสร้างมูลค่าเพิ่ม (Value Added) อันเป็นการเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของประเทศ

1. มาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ

มาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติเป็นมาตรฐานใช้ทดสอบฝีมือประชาชนทั่วไปมีขั้นตอนการดำเนินการและวิธีการทดสอบดังนี้

1.1 การกำหนดมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ งานมาตรฐานฝีมือแรงงานดำเนินการภายใต้พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน พ.ศ. 2545 หมวด 2 เรื่องมาตรฐานฝีมือแรงงาน มีคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงานทำหน้าที่บริหาร “กำหนดมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ” ด้วยการแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติในแต่ละสาขาอาชีพ ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญ ผู้ชำนาญการหรือผู้มีประสบการณ์ในสาขาอาชีพนั้น ๆ จากสถานประกอบการสมาคมหรือองค์กรวิชาชีพ นักวิชาการ นักการศึกษา ซึ่งจะมีเจ้าหน้าที่กรมพัฒนาฝีมือแรงงานเป็นเลขานุการทุกคณะดำเนินการร่างข้อกำหนดและแบบทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติในแต่ละสาขาโดยใช้แนวทางมาตรฐานขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) และของประเทศต่าง ๆ ซึ่งเมื่อคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงานพิจารณาอนุมัติในสาขาใดจะดำเนินการเสนอบันทึกในราชกิจจานุเบกษา ประกาศใช้เป็นมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติต่อไป มาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติประกาศใช้แล้ว ณ วันที่ 24 กันยายน 2546 จำนวน 124 สาขา มาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติจัดเป็น 3 ระดับ คือ

- ระดับ 1 (ระดับต้น) ระดับเริ่มทำงาน
- ระดับ 2 (ระดับกลาง) ระดับหัวหน้างาน
- ระดับ 3 (ระดับสูง) ระดับช่างเทคนิค/ ผู้ชำนาญการ

1.2 การทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ เป็นการนำแบบทดสอบของมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติที่กำหนดไว้ มาใช้ดำเนินการทดสอบบุคคลทั่วไปหรือพนักงานของสถานประกอบการหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน โดยที่คณะกรรมการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติที่ผ่านการฝึกอบรม ประเมินและขึ้นทะเบียนในแต่ละสาขา ทำหน้าที่เป็นกรรมการทดสอบเพื่อประเมินความรู้ (Knowledge) ความสามารถ (Skills) และจินตนาการในการทำงาน (Attitude)

ผู้ประสงค์จะเข้ารับการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ สามารถสมัครเข้ารับการทดสอบได้ที่ สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัด และสถานประกอบการ หน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่ได้รับอนุญาตเป็นศูนย์ทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติทุกจังหวัดทั่วประเทศ

2. มาตรฐานฝีมือแรงงานตามความต้องการของสถานประกอบการ

มาตรฐานฝีมือแรงงานตามความต้องการของสถานประกอบการ เป็นมาตรฐานฝีมือแรงงานตามความต้องการของแต่ละสถานประกอบการหรือภาคเอกชนสามารถขอรับรองมาตรฐานฝีมือแรงงานตามที่สถานประกอบการกำหนดขึ้น เพื่อใช้ทดสอบประเมินสำหรับกำหนดอัตราค่าตอบแทนเดือนเงินเดือนหรือประกอบกิจการอื่นโดยจะได้รับสิทธิประโยชน์ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน พ.ศ. 2545 โดยยื่นเรื่องขอรับรองที่สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาคและศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดทั่วประเทศ

3. มาตรฐานฝีมือแรงงานสำหรับผู้ไปทำงานต่างประเทศ

มาตรฐานฝีมือแรงงานสำหรับผู้ไปทำงานต่างประเทศ เป็นการดำเนินการทดสอบมาตรฐานฝีมือให้แก่ผู้ประสงค์ที่จะเดินทางไปทำงานต่างประเทศ สำหรับประเทศที่ต้องใช้ฝีมือโดยผู้ที่จะไปทำงานต่างประเทศจะต้องผ่านการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติหรือมาตรฐานฝีมือแรงงานตามความต้องการของนายจ้างภายใต้การกำกับดูแลของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

4. การแข่งขันฝีมือแรงงาน

การแข่งขันฝีมือแรงงานได้รับแนวคิดมาจากการแข่งขันฝีมือแรงงานระหว่างประเทศ (International Apprentices) หรือที่เรียกว่า “การแข่งขันฝีมือแรงงานแห่งชาติ” (โอลิมปิก)

กรมพัฒนาฝีมือแรงงานเป็นหน่วยงานหลักรับผิดชอบด้านการพัฒนาฝีมือแรงงาน ได้จัดการแข่งขันฝีมือแรงงานมาตั้งแต่ปี 2513 และต่อมาได้พัฒนารูปแบบการแข่งขันให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และนโยบายการพัฒนาแรงงานของรัฐบาลปัจจุบัน และได้พิจารณาเห็นว่าการแข่งขันฝีมือแรงงาน เป็นมาตรการหนึ่งที่กระตุ้นให้แรงงานไทยและหน่วยงานที่มีหน้าที่พัฒนากำลังแรงงานของไทย ตื่นตัวในการพัฒนาฝีมือแรงงาน ให้ได้มาตรฐานระดับสากลเพื่อก้าวไปสู่การแข่งขันเศรษฐกิจทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลก

การแข่งขันฝีมือแรงงานในประเทศไทย แบ่งออกเป็น 2 ระดับ ได้แก่

1. การแข่งขันฝีมือแรงงานระดับภาค มอบให้สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาคทั้ง 12 แห่งจัดการแข่งขันคัดเลือกผู้ชนะเลิศ เป็นตัวแทนสถาบันฯ เข้าแข่งขันระดับชาติ สาขาละ 1 คน
2. การแข่งขันระดับชาติ จัดการแข่งขันโดยคณะกรรมการอำนวยการจัดงานแข่งขัน ฝีมือแรงงานแห่งชาติ ซึ่งกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน เป็นเลขานุการ คัดเลือกผู้ชนะเลิศไปแข่งขันในระดับอาเซียน และระดับนานาชาติ ต่อไป

5. การจัดตั้งศูนย์ทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ

เป็นการให้สถานประกอบการ สถานศึกษา องค์กรภาครัฐและเอกชนที่มีความพร้อมที่จะทดสอบฝีมือแรงงาน ได้มีส่วนร่วมในการดำเนินการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน เพื่อทำการทดสอบนักศึกษาและแรงงานของตนเอง เป็นการกระจายการให้บริการ การทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานให้กว้างยิ่งขึ้น องค์กรต่าง ๆ สามารถยื่นขอรับอนุญาตเป็นศูนย์ทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ หรือขอรับรองมาตรฐานและวิธีการทดสอบมาตรฐานขององค์กรเอง ในกรุงเทพมหานคร ให้ยื่น ณ สำนักมาตรฐานฝีมือแรงงาน กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ในต่างจังหวัดให้ยื่นที่ สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค 12 ภาค และศูนย์พัฒนาแรงงานจังหวัด ที่องค์กรนั้นตั้งอยู่

การพัฒนาฝีมือแรงงาน

กรมพัฒนาฝีมือแรงงานเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ดำเนินการประสาน และส่งเสริมให้เกิดการพัฒนายกระดับขีดความสามารถของแรงงาน โดยมีกิจกรรมที่ให้บริการ ดังนี้

1. การพัฒนาฝีมือแก่แรงงานใหม่ เป็นการพัฒนาทักษะฝีมือ (Skills) ศักยภาพ (Potential) และสมรรถนะการทำงาน (Competency) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในเทคโนโลยีระดับพื้นฐานและระดับกลาง ให้แก่แรงงานใหม่ในการเตรียมตัวเข้าสู่การทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเรียกการฝึกนี้ว่า “การฝึกเตรียมเข้าทำงาน” ระยะเวลาการฝึก 2-10 เดือน (ขึ้นอยู่กับสาขาอาชีพ) โดยเน้นการฝึกปฏิบัติ เมื่อผ่านการฝึกตามหลักสูตรและการประเมินแล้วจะส่งเข้ารับการฝึกในสถานประกอบการอีก 1-4 เดือน และเมื่อผ่านการประเมินจากสถานประกอบการ จึงจะสำเร็จการพัฒนาฝีมือแรงงานและได้รับวุฒิบัตรรับรอง

สาขาวิชาที่เปิดฝึกหลักสูตรการฝึกเตรียมเข้าทำงานสำหรับกลุ่มเป้าหมายทั่วไปมีสาขาวิชา ใน 7 กลุ่มอาชีพ ได้แก่ ช่างอุตสาหกรรม ช่างเครื่องกล ช่างก่อสร้าง ช่างไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ และคอมพิวเตอร์ ช่างเกษตรอุตสาหกรรม ช่างอุตสาหกรรมศิลป์ และภาคธุรกิจบริการ

2. การพัฒนาฝีมือเพื่อยกระดับฝีมือให้แก่แรงงานในตลาด เพื่อยกระดับฝีมือแรงงานที่ทำงานอยู่ในตลาดแรงงาน ให้มีความรู้ทันต่อเทคโนโลยีหรือวิทยาการสมัยใหม่รวมทั้งให้ความรู้ด้านการบริหารจัดการและการเป็นผู้ประกอบการโดยเรียกว่า “การฝึกยกระดับฝีมือ” สามารถทำการฝึกได้ทั้งในและนอกสถานที่ เมื่อผ่านการประเมินการฝึกจะได้วุฒิบัตรรับรอง

สาขาวิชาที่เปิดฝึกหลักสูตรการฝึกยกระดับฝีมือ มี 158 หลักสูตร ใน 7 กลุ่มอาชีพ ได้แก่ช่างอุตสาหกรรม ช่างเครื่องกล ช่างก่อสร้าง ช่างไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ และคอมพิวเตอร์

ช่างเกษตรอุตสาหกรรม ช่างอุตสาหกรรมศิลป์ และภาคธุรกิจบริการ และหลักสูตรฝึกอบรมพัฒนาบุคลากรของสถานประกอบการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน

3. การฝึกเพื่อเสริมทักษะหรือเปลี่ยนอาชีพเป็นผู้ประกอบอาชีพอิสระ เป็นการพัฒนาฝีมือแรงงานประชาชนทั่วไป ผู้ผ่านการฝึก และแรงงานที่ประสงค์จะเปลี่ยนอาชีพ หรือประสงค์จะประกอบธุรกิจของตนเอง และแรงงานที่ถูกเลิกจ้าง ว่างาน หรือแรงงานตามโครงการประกันการว่างงานเพื่อพัฒนาให้มีทักษะฝีมือ (Skills) ศักยภาพ (potential) และสมรรถนะการทำงาน (Competency) ในอาชีพใหม่รวมทั้งความรู้ด้านการดำเนินธุรกิจ สามารถนำไปประกอบอาชีพหรือธุรกิจของตนเองได้ รวมทั้งให้ความช่วยเหลือติดต่อประสานงาน แหล่งเงินทุนและเครือข่ายธุรกิจ เป็นการสร้างผู้ประกอบการใหม่ ตามนโยบายรัฐบาล ซึ่งจะช่วยให้ธุรกิจขยายตัว และเสริมสร้างความเข้มแข็งในการแข่งขันทางการค้าอีกทางหนึ่งด้วย สามารถทำการฝึกอบรมดำเนินการทั้งในและนอกสถานที่ หลักสูตรและระยะเวลาฝึกเป็นไปตามเนื้อหาสาระของสาขาอาชีพซึ่งผ่านการรับรองจากกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ผู้ผ่านการประเมินผลการฝึกจะได้รับวุฒิบัตรรับรอง

นอกจากนี้ยังให้คำปรึกษา/คำแนะนำการพัฒนาหลักสูตรแก่หน่วยงานภาครัฐและเอกชน ตลอดจนฝึกอาชีพเพื่อพัฒนาศักยภาพแรงงานสตรี เยาวชน คนพิการและกลุ่มเป้าหมายพิเศษตามนโยบายของกระทรวงแรงงาน นโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล เช่น ฝึกอาชีพให้แก่ผู้ผ่านการบำบัดยาเสพติดในโรงเรียนวิวัฒน์พลเมือง ฝึกอาชีพให้แก่คนเร่ร่อนหรือกลุ่มผู้ติดเชื่อเฮโรอีน ครอบครัวยุติและกลุ่มเสี่ยง ฝึกอาชีพให้แก่คนพิการ ได้แก่ คอมพิวเตอร์กราฟิกการเขียนโปรแกรม รวมถึงการพัฒนาฝีมือแรงงานเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับศักยภาพฝีมือแรงงานในเขตเศรษฐกิจพิเศษ เช่น เขตเศรษฐกิจภาคใต้มีการฝึกการฝึกอบรมการทำผ้าคลุมผม การทำอาหารฮาลาล เป็นต้น อีกทั้งยังมีโครงการพัฒนาฝีมือแรงงานเพื่อรองรับแรงงานผู้ตกงาน/ว่างงาน/ถูกเลิกจ้าง ได้แก่ โครงการประกันสังคมกรณีว่างงาน โดยกรมพัฒนาฝีมือแรงงานร่วมกับ 3 หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานประกันสังคม กรมการจัดหางาน และกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เพื่อรองรับผู้ประกันตนกรณีว่างงาน โดยกรมจัดหางานจะส่งผู้ประกันตนกรณีว่างงานมายังกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน เพื่อดำเนินงานในส่วนพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานต่อไป

การประสานและส่งเสริมหน่วยงานภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชนในการดำเนินการพัฒนาฝีมือแรงงาน

1. ส่งเสริมตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน พ. ศ. 2545 ซึ่งมุ่งใจให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาฝีมือแรงงานโดยกำหนดสิทธิประโยชน์ทางภาษีในการหักค่าใช้จ่ายที่ใช้เพื่อการอบรมเพิ่มขึ้น ลดหย่อนภาษีเครื่องมือ เครื่องจักรที่นำเข้ามาเพื่อใช้สำหรับการฝึกอบรม การกู้ยืมเงินเพื่อนำไปลงทุนจัดตั้งหรือขยายกิจการสถาบันฝึกอบรม พร้อมทั้งส่งเสริมให้จัดตั้งเป็นศูนย์ทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานและใช้พนักงานที่ผ่านการทดสอบมาตรฐานฝีมือ

2. ส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงานตามมติคณะรัฐมนตรี เป็นการส่งเสริมและประสานความร่วมมือในการพัฒนาแรงงาน อาศัยมติคณะรัฐมนตรี เมื่อ พ.ศ. 2537 จัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาแรงงานประสานงานการฝึกอาชีพแห่งชาติ (กพร.ปช.) ทำหน้าที่ในการศึกษา วิเคราะห์ เสนอแนะในการกำหนดนโยบาย ทิศทางและประสานแผนการพัฒนาฝีมือแรงงานของหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนในภาพรวมของประเทศ และแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินกิจกรรมประสานการพัฒนาฝีมือแรงงานในระดับปฏิบัติพื้นที่ทุกจังหวัด อันจะลดความซ้ำซ้อนในการดำเนินการ และบูรณาการภารกิจระหว่างหน่วยงานในการใช้ทรัพยากรร่วมกัน

3. ส่งเสริมและร่วมมือการพัฒนาฝีมือแรงงานตามนโยบายกระทรวงแรงงาน

3.1 ส่งเสริมให้สถานประกอบการใช้ผู้ผ่านการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน เป็นการจูงใจให้สถานประกอบการใช้ผู้ผ่านการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ เพื่อยกระดับคุณภาพของแรงงานและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน หากสถานประกอบการใดที่มีผู้ผ่านการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติอย่างน้อย ร้อยละ 10 ของพนักงานจะได้รับป้ายรับรองมาตรฐานฝีมือแรงงานจากกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

3.2 ส่งเสริมสมาคม องค์กรวิชาชีพและสถานประกอบการให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาฝีมือแรงงาน เป็นการดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนให้สมาคม องค์กรวิชาชีพ และสถานประกอบการในสายอาชีพต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการพัฒนาฝีมือแรงงานและการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน โดยเชิญผู้แทนสมาคม องค์กรวิชาชีพให้ได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาฝีมือแรงงานด้านต่าง ๆ เช่น เป็นคณะกรรมการกำหนดมาตรฐานฝีมือแรงงานมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตรกำกับดูแลจัดฝึกอบรมและรับรองคุณภาพแก่สถานประกอบการที่ประกอบ

อาชีพเดียวกัน ซึ่งจะทำให้สถานประกอบการหรือพนักงานเข้าใจและมีส่วนร่วมในเรื่องมาตรฐานฝีมือแรงงานมากยิ่งขึ้น

3.3 ประสานและสนับสนุนกับภาคเอกชน กำหนดทิศทางการพัฒนาฝีมือแรงงาน ร่วมมือกับภาคอุตสาหกรรม เช่น หอการค้าจังหวัด สภาอุตสาหกรรมผู้นำชุมชน ผู้ทรงคุณวุฒิ ต่าง ๆ ร่วมในการกำหนดนโยบาย ทิศทาง ให้ข้อมูลข่าวสารด้านอุตสาหกรรมธุรกิจ แลกเปลี่ยนความร่วมมือกันในเรื่องความรู้ ทรัพยากร ประชาสัมพันธ์ การให้คำแนะนำ การนำกลุ่มเป้าหมาย เข้ารับการฝึก การเพิ่มศักยภาพการใช้เครื่องจักร เครื่องมือของกรม เป็นต้น

3.4 ส่งเสริมการขยายตลาดแรงงานในต่างประเทศ เป็นการพัฒนาระดับคุณภาพแรงงานหรือผู้ประกอบการไทยในต่างประเทศ โดยเฉพาะอาชีพที่เป็นภูมิปัญญาไทย รวมทั้งผู้ประสงค์จะไปทำงานต่างประเทศ เพื่อขยายตลาดแรงงานในต่างประเทศและนำรายได้เข้าสู่ประเทศ อันเป็นการเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ

4. ส่งเสริมและบูรณาการภารกิจการพัฒนาฝีมือแรงงานกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน บูรณาการภารกิจเพื่อปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง

4.1 บูรณาการความร่วมมือกับภาครัฐในการพัฒนาฝีมือแรงงาน เช่น สภากาชาดไทย ในการฝึกอบรมผู้ดูแลเด็กและคนชรา สถาบันราชภัฏ กรมอาชีวศึกษา มหาวิทยาลัย ในการฝึกอบรมไทยสปา ภาษาต่างประเทศ ผู้ประกอบอาหารไทย กรมการจัดหางานโดยดำเนินการฝึกอบรมทักษะฝีมือแรงงาน และบันทึกทะเบียนผู้สำเร็จการฝึก ส่งให้กรมการจัดหางานติดต่อ นายจ้าง เพื่อให้บรรจุงานแก่ผู้สำเร็จการฝึกอบรมตามความต้องการของนายจ้าง เป็นต้น

4.2 บูรณาการความร่วมมือกับภาคเอกชน เช่น โรงแรม หอการค้าไทย สถาบันไทย-เยอรมัน สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมต่าง ๆ ในการร่วมมือด้าน ทรัพยากร สถานที่ บุคลากร เพื่อการพัฒนาฝีมือแรงงานหลักสูตรการฝึกเตรียมเข้าทำงาน

สำหรับผู้หางาน ที่ต้องการมีทักษะฝีมือในสาขาอาชีพต่าง ๆ ให้มีความพร้อมก่อนเริ่มทำงานใหม่ หรือหางานทำ ใช้เวลาฝึกตั้งแต่ 2 เดือนขึ้นไปพร้อมฝากเข้าฝึกงานในสถานประกอบการจริง เพื่อประสบการณ์และความมั่นใจในฝีมือตนเอง

การฝึกเตรียมเข้าทำงาน

คุณสมบัติของผู้สมัคร (“บริการพัฒนาฝีมือแรงงานหลักสูตรเตรียมเข้าทำงาน,” ออนไลน์, 2549)

1. มีสัญชาติไทย อายุ 15 ปีบริบูรณ์
2. สุขภาพร่างกายแข็งแรง ไม่เป็นผู้ติดยาเสพติดหรือโรคติดต่อร้ายแรง
3. ไม่มีโอกาสศึกษาต่อ ไม่ได้ทำงาน
4. ไม่อยู่ระหว่างศึกษาในสถาบันการศึกษาอื่น ยกเว้นระบบการศึกษานอกโรงเรียน

หลักฐานประกอบการสมัคร

1. รูปถ่ายหน้าตรงไม่สวมหมวก 1 นิ้ว หรือ 2 นิ้ว 2 รูป
2. สำเนาทะเบียนบ้านและบัตรประชาชน
3. ใบสุทธิหรือหนังสือรับรองคุณวุฒิการศึกษา

สาขาอาชีพที่ให้บริการฝึกอบรมฝีมือแรงงาน

1. สาขาอาชีพช่างก่อสร้าง
2. สาขาอาชีพช่างอุตสาหกรรม
3. สาขาอาชีพช่างเครื่องกล
4. สาขาอาชีพช่างไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์
5. สาขาอาชีพช่างอุตสาหกรรมศิลป์
6. สาขาอาชีพเกษตรอุตสาหกรรม
7. สาขาอาชีพภาคบริการ

ตัวอย่างหลักสูตรการฝึกอบรมในแต่ละสาขาอาชีพ

1. สาขาอาชีพช่างก่อสร้าง เช่น
 - ช่างไม้ก่อสร้าง (6 เดือน)

- ช่างท่อและสุขภัณฑ์ (6 เดือน)
 - ช่างประกอบโครงอลูมิเนียม (3 เดือน)
 - ช่างปูกระเบื้อง (2 เดือน)
2. สาขาอาชีพช่างอุตสาหกรรม เช่น
- ช่างกลึง (6 เดือน)
 - ช่างควบคุมเครื่องกัด (6 เดือน)
 - ช่างเชื่อมไฟฟ้าด้วยมือ (5 เดือน)
 - ช่างเชื่อม TIG (5 เดือน)
3. สาขาอาชีพช่างเครื่องกล เช่น
- ช่างยนต์ (10 เดือน)
 - ช่างซ่อมจักรยานยนต์ (4 เดือน)
 - ช่างไฟฟ้ารถยนต์ (4 เดือน)
4. สาขาอาชีพช่างไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์ เช่น
- ช่างไฟฟ้า (6 เดือน)
 - ช่างซ่อมคอมพิวเตอร์ (6 เดือน)
 - ช่างซ่อมโทรทัศน์สี (4 เดือน)
 - ช่างโทรคมนาคม (10 เดือน)
5. สาขาอาชีพช่างอุตสาหกรรมศิลป์ เช่น
- ช่างตัดเย็บเสื้อผ้าสตรี ระดับต้น (4 เดือน)
 - ช่างบุครุภัณฑ์ (6 เดือน)
 - ช่างเจียรไนพลอย (6 เดือน)
 - ช่างทำผ้าบาติก (2 เดือน)
6. สาขาอาชีพภาคบริการ เช่น
- พนักงานบริการอาหารและเครื่องดื่ม (2 เดือน)
 - ผู้ประกอบอาหารไทย (2 เดือน)
 - ช่างแต่งผมสตรี (6 เดือน)
 - พนักงานนวดแผนไทย (3 เดือน)
 - ผู้ดูแลผู้สูงอายุ (3 เดือน)

7. สาขาอาชีพเกษตรอุตสาหกรรม เช่น

- ช่างแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร (6 เดือน)
- เทคนิคการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ (4 เดือน)

แนวทางการดำเนินการฝึกเตรียมเข้าทำงาน
(ระบบการฝึกปกติ)

